

శిరోజ్యం కథ-

“నమస్కారం డాక్టర్!”

రవ్వల ముక్కు పుడక తప్ప ఆ మొహంలో వెలుగేలేదు- నల్లటి మబ్బుమూసివేసిన చందమామలా వుంది.

బ్యాగ్ లోనుంచి ఉత్తరం తీసి యిచ్చింది. నా స్నేహితురాలు శ్యామల వ్రాసిన ఉత్తరం—పేషంటు తనకి దగ్గర బంధువనీ, శైశ్రాగ్ర తగ్గా చూడాలనీ.

“ఏమిటీ మీ బాధ!”

“ఆకలి వుండదు డాక్టరుగారూ—అసలు కంచం చూస్తేనే అసహ్యంగా వుంటుంది- ఎప్పుడూ తలనొప్పి. నిద్రవట్టదు, వికారంగా వాంతి వచ్చేలా వుంటుంది.”

“సైట్ పరీక్ష చేయించున్నారా?”

అన్నీ అయ్యాయి. అందులో నీమీ లేదండీ. శ్యామల బలవంతాన పంపింది.”

పాత ప్రస్క్రిప్షన్లు, రిపోర్టులు అన్నీ నా ముందు పెట్టింది. ఆవిడకి రావడం యిష్టం లేదన్నమాట. జబ్బేమీ కనిపించడం లేదు నిజంగానే!

వీరులే మరి నమస్క! మానసిక మేమో!

"మీ వారేం చేస్తారు?"

"విజినెస్."

"ఏళ్ల లెండరు?"

"ఇద్దరు."

"విజినెస్ బావుందా?"

"దాలా బావుందండీ"

"మీ రేదైనా ఉద్యోగం చేస్తున్నారా?"

"ఏమీలేదు. నా కెందుకు?" విసుకున్నట్టుగా అంది.

ఎందుకీ చచ్చు ప్రశ్నలు చేతనైతే మందులు చెప్పు - లేకపోతే వంపించెయ్యి," అన్నట్టు చూసింది. భోజనం అరగడానికో మందు, తల నొప్పికో టాబ్లెట్, కడులో వికార పెట్టినప్పుడు చప్పరింవిడానికో బిళ్ళ. బలానికి టానిక్కు. ఇలా ఎన్నైనా వ్రాసి యివ్వచ్చు. ఎన్ని సార్లయినా రమ్మనవచ్చు - చుట్టూ తిప్పుకోవచ్చు. కానీ-ఆవిడని అలా చేయలేను నేను.

పేషెంట్లవరూ వస్తూనే తమ కష్టసుఖాలను వెళ్ళబోతున్నారు. డాక్టర్ కొంచెం చనువిస్తే కుతూహలం కనబరిస్తే ఎవరో కొందరు చెబుతారు. అదయినా అందరికీ చెప్పరు-తమ కుటుంబ డాక్టర్లకి. ఎక్కువ సొన్నిహిత్యం వుంటే తప్ప. ఎవో రెండు మందులు వ్రాసిచ్చి "రేపోసారి రండి"-అని పంపేశాను. ఆవిడ వెళ్ళిపోయింది.

వదినిమిషాలకి శ్యామలే వచ్చింది - "మీబందువుకి జబ్బేం లేనట్లుంది అన్నాను.

"వాళ్ళాయన తిరుగుతాడు. అతన్నే కావాలని ఈవిడ చేసుకుంది. పెళ్ళికి ముందు అతని గుణగణాలీవిడకి తెలీవు - బిట్టర్ డిస్పాయింట్

మెంట్ అన్నమాట. దాంతో చాలా చిరాకుపడిపోతోంది, తిండి తినదు. ఎప్పుడూ ఆలోచిస్తూంటుంది. విసుగు వుట్టినప్పుడు చేతిలోవున్న వస్తువుని కసిగా నేలకేసి బాదేస్తుంది. నీరసం తగ్గితే చిరాకు తగ్గుతుందేమోనని బలానికి మందు లిస్తానని పంపేను.”

“నీరసం తగ్గితే చిరాకు తగ్గుతుంది. చిరాకు తగ్గితే నీరసం తగ్గుతుంది. ఏది ముందు ఏది తరువాత!” ఇద్దరం నవ్వుతుండగా తలుపు తలుపు తెరచుకుని వచ్చింది రాజ్యం.

రాజ్యాన్ని చూసి చాలా రోజులైంది.

“ఏం కథ”

“కూర్చోవోయ్ చెబుతాను.” రాజ్యం కర్చీప్ తో చెమట తుడుచుకుంటూ కూర్చుంది. “పైకి పద, ఆకలితో చచ్చిపోతున్నాను. కాస్త ముందు రాకపోతివి మంచి కాలక్షేపం అయ్యేది.” నేను స్టైట్ తీసుకుని మెట్లు ఎక్కుతూంటే వెనకాలేవచ్చింది.

“అలా వున్నావేం? అవున్నే జబ్బులొస్తేనే కదా మేం జ్ఞాపకం వచ్చేసి.”

“నువ్వు డాక్టర్ వి కనుక బిజీగా వుంటావు. నేను ఏమి కాకపోయినా బిజీగానే వుంటాను. ఏమిటో-ఒక్కోసారి ఆలా గడిచిపోతాయి రోజులు.”

“జ్వరమా!”

“భోజనం దగ్గర రోగాలెందుకూలే బాబూ, నాకసహ్యం. పద నేను తినలేదు.”

రాజ్యం కొంచెం నల్లబడింది. చిక్కిపోయిందికూడా. చిట్టిపొట్టి రుగ్మతలవి రాజ్యం అసలు లెక్కచెయ్యదు. ముందు వేసుకోవడం అంటే

చాలా బద్ధకం. కోర్కె మొత్తం ఎప్పుడూ వాడదు. ఎంత అనారోగ్యంగా వున్నా కడక పెట్టదు. నేనే ఎప్పుడై నా విటమిన్లు వాడమని చెప్తుంటాను.

"తునకం తినే తిండిలో లేవా! ఇంకా అవన్నీ ఎవరు మింగుతారు తెట్టా!" అంటుంది. అసలు తనంతట తను ఎప్పుడూ నా దగ్గరకు రాదు, అయినే కోర్కె వంటవిట్టకొస్తుంటాడు ఏదైనా సలత వుంటే. ఇప్పుడు అయిన పూర్వపు వుండి వుండదు.

"మీ అయిన లేడు కాబోలు- టూర్ వెళ్ళేడా!" రాజ్యం మొహం వెలిగింది- అయిన గొప్పతనాన్ని నేను గుర్తించినందుకు. అలాంటి గొప్ప మొగుళ్ళి కలిగి వున్నందుకు.

"అవును- ఇకపై కోలాసామె- టూర్ వెళ్ళి, ఈసారి చాలా పెద్ద టూర్ క్లస్ రిజిస్టర్ కాన్ఫరెన్స్-"

"లేదొస్తున్నాడు కాబోలు- ఇలా వుంటే కోప్పడతాడని పరిగెత్తు కాల్చింది."

"నీ తెలివితేటి కోలాసామె-"

రాజ్యం అన్నం కూడా వరిగ్గా తినడం లేదు- "నువ్వు ఎలా వున్నా మీ అయినకి కంఫలాగే వుంటావు- అందుకని చిక్కె ప్రయత్నాలు చెయ్యకు-" అన్నాను.

"నా నంగతి తెలుసుగా! అలాంటిదేం లేదు. ఎందుకో ధోజనం నయిండడం లేదు." అంది.

ధోజనం తరువాత ఇద్దరం క్యాలెండర్లని వెనక్కి తిప్పి ఎన్నో నంబర్లకాల వెనక్కి. మా డి.వి. జి.వి. స్కూల్లోకి, కాలువగట్టు దగ్గరకి. మామిడి తోటలోకి, బల్లకట్టు మీదికి- శ్రావణ మంగళవారం పేరం టూల్లోకి- ఇంకా ఇంకా వెనక్కి- ముందుకి- వెళ్ళి, వచ్చి నాలుగంటల కాలాన్ని నాలుగు సెకండ్లుగా గడిపినాక-

“టీ” పుచ్చుకుని చెప్పింది రాజ్యం-

అడవాళ్ళ కొచ్చే కొన్ని జబ్బులంటే తనకి వరమ రోతట. వాటిని గురించి చెప్పాలంటే ఏడు పొస్తుందట. తనకెప్పుడూ అలాంటివి రాలేదట.

ఇరవై రోజుల తరువాత వాళ్ళాయన వస్తూంటే బోలెడు ఏర్పాట్లు చెయ్యాలట. ఆయన నిన్న సాయంత్రం బెంగుళూరు నుంచి ఫోను చేసే డట. మొన్న మధ్యాహ్నం అరగంట మాట్లాడేడట. ఇవ్వాలి ఇంత సేపూ ఫోన్ కోసమే కూర్చుని వుండిపోయిందట. అతను లేనిదే ఏమీ తోచడం లేదట! దాని హీరో వర్షిష్కి, కొంచెం అశ్చర్యపడుతూనే విన్నాను.

“రేపు సాయంత్రం అతనొచ్చేసరికి ఈ చికాకులు, నలతలు లేకుండా, ఆరోగ్యంగా వుండి స్వాగతం పలకాలి అది నా బాధ్యత.”

“మరి ఇన్నాళూ? ఎందుకు రాలేదు.”

“అశ్రద్ధ చేసేనమ్మా తల్లీ. క్షమించు.”

ఇద్దరం క్రిందకి వచ్చేం.

“రాజ్యం నీ కంప్లయింట్స్ అన్నీ దాచుకోకుండా చెప్పాలి.”

“అలాగయితే నీ దగ్గరకెందుకు వస్తాను.” రాజ్యం చెబుతోంది. నాకు వింటుంటే కొంచెం అశ్చర్యం అనిపించింది. ఫోన్ డయల్ చేస్తూంటే అడిగింది.

“ఎక్కడకి చేస్తున్నావు?” అని

“నీకు యిప్పుడు బ్లడ్ టెస్ట్ చెయ్యాలి. మన రంగాలేడూ, యిప్పుడు లేట్ పెట్టేడు వెనకవీధిలో. అతన్ని సచ్చి బ్లడ్ తీసుకు వెళ్ళమని చెప్తున్నాను”

“ఈ కొంవానికి అంత కంగారెండుకు. ఏవో టాబ్లెట్లు రాసిద్దా క్విక్ రిలీఫ్కి”

“అదీ యిస్తాను. ఇది చాలా అవసరం.”

రంగా వచ్చేడు.

రాజ్యానికి వి.డి.ఆర్.ఎల్. టెస్ట్ చెయ్యాలని చెప్పేను. రంగా ఉలిక్కిపడ్డాడు.

దాన్ని కప్పిపుచ్చుకుని వెళ్ళిపోయేడు.

“రేపు ప్రొద్దున రా రాజ్యం. రిపోర్ట్ ని బట్టి ట్రీట్ మెంటు” అంతవరకూ నేను మొహం చూడలేదు. రాజ్యం మొహం ఎర్రగా కందిపోయింది.

“నో టెంపరేచర్, వాళ్ళు నెప్పులు తగ్గడానికి షేబ్లెట్స్ వ్రాస్తున్నాను.”

“అసలు ఇవ్వాలి ఇక్కడికి రావడం నాదే తప్పు” రాజ్యం విసురుగా హ్యూండ్ బ్యాగ్ భుజానికి తగిలించుకుని కుర్చీలోనుంచి లేచింది. నేను తెల్లబోయేను.

“నీకు బుర్ర పనిచేయడంలేదు, నువ్వు రంగాకి చెప్పిందేమిటో నాకు తెలీదనుకోకు- అసలలాంటి సందేహం నీ కెందుకు రావాలి.”

“ఇందులో అవమానం ఏం లేదు రాజ్యం- సరియైన డయోగ్నసిస్ లేకుండా”

“ఏమిటి డయోగ్నసిస్- నా గురించి నీకు తెలుసు- మా ఆయన గురించి నాకు తెలుసు. నాకు పెళ్ళయి పదిహేనేళ్ళయింది. ఆయన్ని... ఆయన్ని...” రాజ్యం కళ్ళలో నీళ్ళొచ్చేయి-” నీ మందులు వొద్దు ఏం వొద్దు. రంగా ఏమనుకుంటాడు... మా ఆయనకి తెలిస్తే ఏమనుకుంటారు.”

“ఇప్పుడు నేను నీ బబ్బు భాయం చెయ్యలేదుగా రాజ్యం! ఆవేశ వడకు. సింప్టమ్స్ అలా వున్నాయి అంతే.”

“సరే కానియ్, కానీ, ఆ టెస్ట్ లో నెగిటివ్ వచ్చినప్పుడు నువ్వు నువ్వు మా యింటికి వచ్చి ఆయనముందు నాకు అపాలజీ యివ్వాలి తెలి

సిందా?" విసవిసా వెళ్ళిపోయింది రాజ్యం. నేను బొమ్మలా కూర్చున్నాను కుర్చీలో! రాజ్యం సుస్తీ యేమిటో నాకర్థం కాకపోలేదు. తన్ ఫర్మ్ చేసుకోడానికి నెత్తురు పరీక్షకి వంపించేను. అందుకే పేషంట్ల యెదుట వాళ్ళ జబ్బుని గురించి మాట్లాడకూడదు. రాజ్యం తెలివైంది, చదువుకున్నదీ- అలోచించకలదీ అనుకున్నాను కానీ యింత సెన్సిటివ్ అనీ, సెంటిమెంటల్ అనీ అనుకోలేక పోయేను. ఆవును. రాజ్యం నిర్మించుకున్న ఊహాసాధానికొ పడగొట్టడం ఎంత తప్పు.

* * *

“రండి రండి డాక్టర్ గారూ. చాలా కాలానికి వచ్చారు.” తెల్లని లక్కో లాల్చీ, ఇంకా తెల్లని గ్లాకోస్ దోవతి కట్టుకుని ఈజీ ఛైర్ లో పడుకున్న ‘రాజ్యం వాళ్ళాయన’ లేచి నిలబడి అహ్వనించాడు. అయన పేరు రామారావు, కృష్ణారావు, బాగా గుర్తు లేదు కానీ, అందరూ రాజ్యం వాళ్ళాయన అనే అంటారు. మంచి ఘుమ ఘుమలాడే సబ్బుతో స్నానం చేసి, వొళ్ళంతా పొడరు పట్టించుకుని, ట్రీమ్ గా తయారై వున్నాడు. అప్పుడే మారునుంచి వచ్చి స్నానం చేసిన ఫ్రెష్ నెస్.

వంట ఇంట్లో మంచి మసాలా వాసనలు పరండాలో కొస్తున్నాయి. ఇల్లు అద్దంలా వుంది. గుమ్మం తెరలు, కిటికీ పరదాలు అన్నీ శుభ్రంగా వున్నాయి.

“రాజ్యం ఎవరోచ్చారో చూడు,” అంటూ ఇంట్లోకి కేకేసేడు రాజ్యం వాళ్ళాయన. రాజ్యం గబగబ వచ్చింది. తలంటి పోసుకుంది కాబోలు జుత్తు వదిలేసి పైకి రబ్బరు బ్యాండ్ వేసింది. మంచి జరీ చీర కట్టింది.

“ఓ, నువ్వా!” అని ఓ క్షణం కనుబొమలు చిట్టించి “రాలోయ్ డాక్టర్. గారె లొండుతున్నా- వంట ఇంట్లో కూర్చుండాం—” అంది.

“నీకు అపాలటి చెయిదామని వచ్చేను,”

రాజ్యం మొహం గర్వంతో మెరుస్తుండడం తెలుస్తూనే వుంది.

“వస్తావు- రాకేం చేస్తావు! మా అయనలాంటి భార్య విధేయుణ్ణి ఏకవత్తి వ్రతుడిని అవమానిండావంటే— ఆ పాపం ఊర్కే పోతుందా! ఇకనుంచై నా వాళ్ళు దగ్గర పెట్టుకుని ఏవరితో ఎలా వ్రవర్తించాలో అలా వ్రవర్తించు ” అన్న సందేశాన్నంతా ఒక్క చూపులో ఇమిడ్చేసి, ‘పరవా లేదులే నువ్వు నా స్నేహితురాలివి, వృత్తిగర్వంకొద్దీ పొరపాటు చేసేవు. రియల్ లైట్ చేసి క్షమాపణ చెప్పడానికొచ్చేవు. నిన్ను క్షమించేసేను ” అన్నట్లు చాలా దయగా చూసి, “రావోయ్” అని మళ్ళీ ఒకసారి పిలిచింది.

రాజ్యం నా దగ్గరికి చెకనకి వచ్చినట్లు కానీ, నెత్తురు వరీక్షగురించి కానీ అతనికి తెలివని అర్థం అయింది.

“అపాలటి అయనముందు చెప్పాలన్నావ్ గా” ఆన్నాను.

రాజ్యం తన తొందరపాటుకి చింతిస్తున్నట్లుగా “సారీ కమలా పొర పాటై పోయింది. ఏమీ అనుకోకు. అప్పుడలా ఆవేశపడ్డాను. లోపల మాట్లాడుకుందాం. గారెలు మాడిపోతాయ్.” అని నా చెయ్యి పట్టుకుని లోపలికి లాక్కుపోయింది.

“ఈ పువ్వులు నీ కోసం తెచ్చేను. తీసుకో.” రాజ్యానికి జాజి పూలు చాలా యిష్టం. సంతోషించింది. అప్పటికప్పుడు నా కోసం అని సాంబారు చేసింది. రాజ్యం అందరినీ ప్రేమిస్తుంది. కానీ తను ప్రేమించే వారిలో ఏ మాత్రం లోపం కనిపించినా ముడుచుకుపోయింది. తనకున్న సమ్మకాలు తనకున్న ఆశయాలు అందరికీ వుండాలని ఆశపడుతుంది. పదిహేనేళ్ళుగా కాపురంచేస్తున్న భర్త ఇరవై రోజులు టూర్ వెళ్ళి వస్తే క్రొత్త పెళ్ళికూతురులా అతనికోసం ఇంత సంరంభం చేస్తున్న రాజ్యాన్ని

తనభర్తతనే అతని సర్వస్వం అన్నట్లు బ్రతుకుతున్నాడనీ అతడు సకలసద్గుణ సంపన్నుడని అతన్ని ఆరాదిస్తున్న రాజ్యాన్ని, అవిడ అమాయక ప్రపంచాన్ని అందులో అవిడ సృష్టించుకున్న అనందాన్ని ఎలా భగ్నం చేయగలను నేను కేవలం రాజ్యం డాక్టర్ నే కాను. అవిడ స్నేహితురాలిని. వంట చేస్తూ కబుర్లు చెప్తూనే వుంది. నిన్నటి షేబ్లెట్స్ వాడాక చాలా రిలీఫ్ యిచ్చిందట. అసలు తనకి జనరల్ వీక్ నెస్సే కాని ఏ జబ్బూ లేదుట ఏ జబ్బు అయినా వున్నా. అతన్ని చూడగానే ఎగిరిపోవాలిందేనట. బెంగుళూరులో అతను కొని తెచ్చిన మైసూర్ సిల్కు చీరె. క్రొత్త హ్యాండ్ బ్యాగ్, పువ్వులు, అన్ని చూపించింది. చీరె అద్భుతంగా వుందట. తన కెలాంటిది సచ్చుతుందో తనకన్న అతనికే బాగా తెలుసునట.

“నువ్వు షేబిల్ సిద్ధం చేస్తూ వుండు. నేను అతనితో కొంచెం మాట్లాడి వస్తాను” అని పరండాలో కొచ్చాను,

“ఈ ఇరవై రోజుల్లో రాజ్యం చాలా చిక్కిపోయిందండీ. ఏదైనా టానిక్ వ్రాసివ్వండి,” అన్నాడు ఆయన నన్ను చూస్తూనే.

“అవును సాయంత్రం ఓ సారి రండి—రాజ్యం లేకుండా మీరే—కొంచెం మాట్లాడాలి.”—

“ఎందుకనో?”

“అవసరం కనుకనే కదా!”

“తప్పకుండా వస్తాను—రాజ్యం నుస్తీగా కనిపిస్తోంది.” తనలో తనే మాట్లాడు కుంటున్నట్లుగా అన్నాడు.

అతను రాజ్యాన్ని గురించి బాగా శ్రద్ధ తీసుకుంటాడు. అవిడ అవసరాలన్నీ చూస్తాడు, జీతం అంతా చేతిలో పెట్టేస్తాడు. ఏం చేశావు. ఎలా చేసేవనడు ఎక్కడికి వెళ్ళావు? ఎవరితో మాట్లాడావనడు పిల్లలు గురించిన విషయాలన్నీ అవిడే చూస్తుంది. నిజానికి అతను ఇంట్లో

వుండేది చాలా తక్కువ. వాళ్ళిద్దరూ అన్యోన్యంగా వుంటారని ప్రసిద్ధి. అందువల్లో, స్నేహితులో ఇరుగు పొరుగులో.

“సారీ రాజ్యం యివ్వాల మీ ఏకాంతాన్ని పాడుచేస్తున్నాను. కాని నిన్ను యివ్వాల కలుసుకోకుండా వుండలేక పోయేను. భోజనం చేస్తే కానీ వెళ్ళనివ్వవు కదా!” అన్నాను. ముప్పై అయిదేళ్ళ రాజ్యం యిరవై ఏళ్ళ అమ్మాయిలా వుంది. జడవేసుకుని వచ్చింది. రాజ్యంకళ్ళుస్వచ్ఛంగా తెల్లగా మెరిసిపోతున్నాయి. ఈ ఆరోగ్యం సంతృప్తివల్ల వచ్చింది. ఆ సంతృప్తి కొరవడినప్పుడు ముప్పై అయిదేళ్ళ రాజ్యం అరవై ఏళ్ళ దానిలా వుంటుంది. అలాంటి వాళ్ళేందర్నో నేను యెరుగుదును అసంతృప్తికి అడవాళ్ళల్లో సెంటి మెంటల్ గా ఆలోచించడం సగం కారణ మేమో. అందుకే చాలామంది హిస్టోరికల్ గా ప్రవరిస్తారు.

జీవిత సత్యాలను దై ర్యంగా ఎదుర్కో లేక మానసిక సైర్యాన్ని పొగొట్టుకుంటారు. బహుశా ప్రవంచజాన కూన్యత వలన నుభవరాహి త్యం వలన కావచ్చు.

“సాయంత్రం తప్పకుండా రండి అని అతనికి ఓమారు హెచ్చరింపచేసి వచ్చేను.

వచ్చేడు అతను—రాజ్యం వాళ్ళాయన, రాత్రి ఎన్నిమిడిన్నరకి మా ఇంటికి. రాజ్యం బ్లడ్ రిపోర్టు చూశేడు,

“ఇంటికి దూరంగా నెలకి పదిహేను రోజులు గడుపుతాం. ఆప్ట రాల్ వుయ్ ఆర్ హ్యూమన్ బీయింగ్స్—సన్యాసులం కాలేం కదండీ”

నేనేం మాట్లాడలేదు. అతనే మళ్ళీ:

“నేను చాలా జాగ్రత్త గా వుంటా నిలాంటి విషయాల్లో పొరపాటు జరిగి పోయిందన్నమాట,”

“ఇది చాలా వరకు రాజ్యం మనస్థితి పైన ప్రభావం చూపే పరిస్థితి. మీకు తెలిదు. దయచేసి అవిడకి మరేదో జబ్బు అని కన్విన్స్ చేసినా దగ్గరకు ట్రీట్ మెంట్ కి వంపండి. నిజం చెప్పి దాని అహాన్ని చావు దెబ్బ కొట్టకండి.”

అతను లేచాడు. “థాంక్యూ డాక్టర్, రేపు అవిణ్ణి తీసుకొస్తాను. మీరు తీసుకుంటున్న శ్రద్ధకి చాలా కృతజ్ఞతలు”

“తప్పదు సార్-నాకింకో న్యూరోటిక్ పేషెంట్ ని వంపకండి. నేను కేవలం ఫీజిషియన్- సైకియాట్రీస్ ని కాను— అందుకని నాముందు జాగ్రత్త నేను పడుతున్నాను. రాజ్యం నా స్నేహితురాలు కదా మరి.”

అతను మెట్లుదిగి పోతున్నాడు. నేను తల ఎత్తే సరికే